

**Regulamin zajęć praktycznych i praktyk zawodowych
w Oddziale Pielęgniarstwa i Położnictwa Wydziału Nauk o Zdrowiu
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi**

Podstawa prawna

1. Przepisy prawa powszechnie obowiązującego:
 - 1) rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika (Dz.U. z 2021 r., poz. 755, ze zm.);
 - 2) dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz.U.U.E.L.2005.255.22);
 - 3) ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, ze zm.).
2. Przepisy wewnętrzne:
 - 1) uchwała nr 321/2019 z dnia 26 września 2019 r. Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie dostosowania programów studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020 do wymagań określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ze zm. - załączniki nr 17 i 18 (pielęgniarstwo) oraz załączniki nr 19 i 20 (położnictwo);
 - 2) Regulamin studiów Uniwersytetu Medycznego w Łodzi – uchwała nr 26/2024 z dnia 25 kwietnia 2024 r. Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie wprowadzenia Regulaminu studiów w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi, zwany dalej „Regulaminem studiów”.

Postanowienia ogólne

§ 1

Regulamin zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w Oddziale Pielęgniarstwa i Położnictwa Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, zwany dalej „Regulaminem”, dotyczy zasad i trybu prowadzenia i zaliczania zajęć praktycznych i praktyk zawodowych odbywanych na kierunkach: pielęgniarstwo oraz położnictwo.

§ 2

1. Celem zajęć praktycznych realizowanych w toku studiów z poszczególnych dziedzin pielęgniarstwa i położnictwa jest przekazanie wiedzy i zdobycie przez studentów określonych umiejętności, niezbędnych do wykonywania zadań zawodowych w zakresie świadczenia opieki zdrowotnej i zarządzania, promocji i edukacji zdrowotnej, rozwoju praktyki pielęgniarskiej/położniczej, krytycznego i refleksyjnego myślenia, badań naukowych oraz kształtowanie postaw etycznych niezbędnych do świadczenia opieki pielęgniarskiej/położniczej.
2. Celem praktyki zawodowej jest kształtowanie, doskonalenie i utrwalenie umiejętności zawodowych w zakresie opieki nad pacjentem/pacjentką, poznanie specyfiki pracy

pielęgniarki/położnej w różnych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego, kształtowanie samodzielności decydowania i działania w zakresie funkcji pielęgniarek/położnych oraz zdobycie doświadczeń zawodowych.

Miejsce odbywania zajęć praktycznych i praktyk zawodowych

§ 3

1. Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe odbywają się w różnego rodzaju podmiotach leczniczych, tj. zakładach opieki zdrowotnej i innych podmiotach realizujących praktykę zawodową na podstawie porozumienia/umowy o prowadzeniu praktyk zawodowych zawartej pomiędzy Uniwersytetem Medycznym w Łodzi a danym podmiotem leczniczym.
2. Dla osiągnięcia założonych celów i efektów uczenia się w zakresie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych oraz zapewnienia optymalnej jakości kształcenia preferowane są podmioty lecznicze, które spełniają następujące kryteria:
 - 1) położone są na terenie Łodzi oraz w obszarze aglomeracji miasta lub przypadku praktyk indywidualnych poza Łodzią i jej aglomeracją;
 - 2) realizują świadczenia podstawowe i specjalistyczne;
 - 3) posiadają wyposażenie i urządzenia zgodne z przyjętymi standardami;
 - 4) posiadają wykwalifikowaną kadrę pielęgniarską i kadrę położniczą;
 - 5) posiadają programy zapewnienia jakości usług;
 - 6) stosują w opiece nad pacjentem standardy i procedury pielęgniarskie/położnicze;
 - 7) posiadają opracowaną dokumentację procesu pielęgnowania;
 - 8) znają zakres kompetencji studentów odbywających praktykę i uwzględniają go we współpracy;
 - 9) przejawiają pełną aprobatę i zaangażowanie personelu w kształcenie studentów;
 - 10) umożliwiają osiągnięcie określonych efektów uczenia się objętych programem studiów.

Nadzór nad prawidłowym przebiegiem i organizacją zajęć praktycznych i praktyk zawodowych

§ 4

1. W Uniwersytecie Medycznym w Łodzi nadzór nad prawidłową organizacją zajęć praktycznych i praktyk zawodowych pełnią powołani przez Dziekana:
 - 1) Kierownik ds. Praktyk Studenckich na Kierunku Pielęgniarstwo,
 - 2) Kierownik ds. Praktyk Studenckich na Kierunku Położnictwo.
2. Do obowiązków kierowników ds. praktyk studenckich należy w szczególności:
 - 1) opracowanie harmonogramów zajęć praktycznych i praktyk zawodowych;
 - 2) zapewnienie nadzoru nad wykonywaniem świadczeń zdrowotnych przewidzianych w programie studiów w ramach profilu praktycznego;
 - 3) sprawowanie nadzoru nad prawidłowym przebiegiem kształcenia praktycznego i prowadzeniem dokumentacji kształcenia;
 - 4) zapewnienie doboru zakładu opieki zdrowotnej, w której odbywać się będą zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe;
 - 5) dobór kadry dydaktycznej, oraz wspólnie z kierownikiem jednostki, w której odbywają się praktyki, rozstrzyganie spraw związanych z przebiegiem zajęć;
 - 6) potwierdzenie w indeksie elektronicznym realizacji praktyk zawodowych w oparciu o dokumenty: dziennik umiejętności zawodowych i sprawozdanie przedłożone przez osobę prowadzącą praktykę po zakończeniu praktyk.

§ 5

1. Na terenie pomiotu leczniczego koordynatorem zajęć praktycznych i praktyk zawodowych jest naczelną pielęgniarka/położna lub przełożona pielęgniarek/położnych, lub dyrektor ds. pielęgniarstwa/położnictwa.
2. Do zadań koordynatora, o którym mowa w ust. 1, należy w szczególności:
 - 1) pozyskiwanie pielęgniarki/położnej do realizacji indywidualnych i zorganizowanych praktyk zawodowych;
 - 2) współpraca z kierownikiem ds. praktyk studenckich w zakresie organizacji zajęć oraz prawidłowego przebiegu praktyki na terenie jednostki.

§ 6

1. Praktyki zawodowe realizowane są pod bezpośrednim nadzorem opiekuna praktyki, którym jest pielęgniarka/położna będąca pracownikiem danego podmiotu leczniczego.
2. Opiekunem praktyk może być osoba, która posiada:
 - 1) prawo wykonywania zawodu pielęgniarki/położnej,
 - 2) minimum roczny staż pracy w zawodzie zgodny z przedmiotową dziedziną kształcenia,
 - 3) tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa/położnictwa lub inne formy kształcenia podyplomowego w tym kursy kwalifikacyjne i kursy specjalistyczne.
3. Opiekun praktyk odpowiada za praktyczne kształtowanie umiejętności zawodowych studentów zgodnie z otrzymanym wykazem efektów uczenia się.

Obowiązki prowadzących zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe

§ 7

Do obowiązków prowadzących zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe należy w szczególności:

- 1) zorganizowanie szkolenia studentów z zakresu bhp zgodnie z aktualną instrukcją BHP, zarządzeniem Rektora oraz przeprowadzenie instruktażu stanowiskowego potwierdzonego podpisem studenta;
- 2) sprawdzenie przygotowania studentów do zajęć, w tym umundurowania;
- 3) w dniu pierwszych zajęć zapoznanie studentów z programem zajęć praktycznych lub praktyk zawodowych, warunkami zaliczenia, kryteriami samooceny i oceny postępów w kształceniu praktycznym;
- 4) stosowanie w sposób wzorcowy przepisów bezpieczeństwa, higieny pracy, procedur pielęgniarstkich/położniczych;
- 5) organizowanie zajęć w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy studenta;
- 6) organizowanie pracy w sposób zapewniający pełne wykorzystanie przewidzianego czasu;
- 7) stosowanie obiektywnych kryteriów oceny studenta;
- 8) stosowanie zasady podmiotowości wobec studentów;
- 9) wdrożenie procedury poekspozycyjnej w sytuacji tego wymagającej, zgodnie z obowiązującymi w podmiocie leczniczym procedurami, zgłoszenie zdarzenia do działu BHP UM,
- 10) informowanie kierownika ds. praktyk studenckich o wypadkach, przypadkach ekspozycji zawodowej, nieobecnościach studentów i innych zaistniałych sytuacjach problemowych;
- 11) zaplanowanie z kierownikiem ds. praktyk studenckich i studentem formy odpracowania zajęć, rozwiązania sytuacji trudnych;
- 12) dokumentowanie zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w dzienniku umiejętności oraz przedłożenie sprawozdania i oświadczenia o realizacji zajęć

(w przypadku praktyk) do kierownika ds. praktyk studenckich.

Prawa i obowiązki studentów odbywających zajęcia praktyczne i praktykę zawodową

§ 8

Student ma prawo do:

- 1) właściwie zorganizowanego procesu kształcenia;
- 2) tygodniowego rozkładu zajęć zgodnego z wymogami programowymi;
- 3) poszanowania przez współpracowników;
- 4) rozwijania zainteresowań i zdolności;
- 5) indywidualnej pomocy w przypadku trudności;
- 6) przestrzegania czasu pracy;
- 7) zagwarantowania bezpieczeństwa w czasie trwania zajęć;
- 8) sprawiedliwej i jawnej oceny.

§ 9

1. Do obowiązków studenta należy:

- 1) zapoznanie się w dniu rozpoczęcia zajęć praktycznych lub praktyki zawodowej z przepisami BHP i procedurami obowiązującymi w placówce i przestrzeganie ich;
- 2) zapoznanie się z przyjętymi kryteriami samooceny i oceny postępów w kształceniu praktycznym, o których student powinien być poinformowany w dniu rozpoczęcia zajęć lub praktyki;
- 3) dostarczenie przed rozpoczęciem zajęć dokumentów (zaświadczeń, orzeczenia lekarskiego) zgodnych z art. 211 pkt 5 Kodeksu pracy z dnia 26 czerwca 1974 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465, ze zm.) oraz ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2024 r. poz. 924);
- 4) dostarczenie przed rozpoczęciem zajęć zaświadczenia o niekaralności zgodnie z artykułem 21 Ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. 2023 r. poz. 1304 ze zm.) oraz Zarządzeniem nr 48/2024 z dnia 15 kwietnia 2024 r. Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie zasad przedkładania zaświadczeń z rejestrów karnych oraz weryfikacji przez Uniwersytet Medyczny w Łodzi osób dopuszczanych do realizacji zadań objętych ochroną w związku z ustawą o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
- 5) systematyczne i aktywne uczestnictwo w zajęciach praktycznych i praktyce zawodowej;
- 6) wykonywanie zadań wynikających z programu zajęć praktycznych lub praktyki zawodowej;
- 7) przestrzeganie „Kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki i położnej RP”, „Kodeksu etyki studenta” oraz zasad kultury współżycia w zespole;
- 8) przestrzeganie praw pacjenta;
- 9) ponoszenie odpowiedzialności za własny rozwój, zdrowie i życie;
- 10) dbanie o wspólne dobro i ład w jednostce, w której odbywa się kształcenie;
- 11) noszenie estetycznego, zgodnego z przepisami BHP i przepisami epidemiologicznymi umundurowania oraz identyfikatora według wzoru zatwierdzonego przez Biuro Promocji;
- 12) pozostawienie odzieży i przedmiotów osobistych w szatni;
- 13) przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i spożywania alkoholu na terenie placówki;
- 14) powiadomienie prowadzącego zajęcia praktyczne lub praktykę zawodową

- o występujących trudnościach w pracy, nieobecności, ekspozycji zawodowej itp.;
- 15) powiadomienie kierownika ds. praktyk studenckich o ciąży oraz schorzeniach, które mogą mieć wpływ na przebieg zajęć, bezpieczeństwo studenta i chorych;
 - 16) w każdym przypadku nieobecności lub zachorowania poinformowanie o swojej absencji nauczyciela prowadzącego zajęcia praktyczne, opiekuna praktyk zawodowych lub kierownika ds. praktyk studenckich na danym kierunku.
2. Studentowi nie wolno:
- 1) samowolnie opuszczać placówki szkolenia;
 - 2) odwiedzać pacjentów na innych oddziałach;
 - 3) przyjmować odwiedzin osób niezwiązanych z praktyką.
3. Rekomendowany jest następujący wizerunek studenta realizującego zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe:
- 1) ubranie robocze dla pracowników medycznych: część górna z rękawem do łokcia (na kierunku pielęgniarstwo bluza wkładana przez głowę), długie spodnie lub spódnica (nie krótsza niż 2 cm poniżej zgięcia kolanowego, rajstopy koloru cielistego);
 - 2) białe obuwie z zakrytymi palcami, na stabilnej podeszwie, płaskim lub 2 cm obcasie;
 - 3) zadbane wygląd: związane lub spięte włosy (w przypadku długich włosów), krótko obcięte niepomalowane paznokcie, brak biżuterii.

Ogólne zasady realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych

§ 10

1. Czas trwania oraz miejsce realizacji zajęć praktycznych i praktyki zawodowej określa harmonogram zajęć praktycznych i praktyki zawodowej przygotowany przez kierownika ds. praktyk studenckich we współpracy z kierownikiem przedmiotu odpowiedzialnym za przedmiot oraz koordynatorem ze strony przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego zgodnie ze standardami kształcenia na poszczególnych latach i kierunkach studiów.
2. Sylabus zajęć praktycznych i praktyki zawodowej opracowuje kierownik przedmiotu zgodnie ze standardami i oczekiwanymi efektami uczenia się.
3. Studenci kierunku położnictwo realizujący zajęcia w sali porodowej w ramach przedmiotu *Techniki położnicze i prowadzenie porodu*, pracują w systemie 12-godzinnym, także w godzinach nocnych.

Zaliczanie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych

§ 11

1. Przebieg zajęć praktycznych wynika z organizacji ogólnej procesu dydaktycznego w Oddziale Pielęgniarstwa i Położnictwa. Zajęcia praktyczne prowadzi kierownik przedmiotu lub inny nauczyciel akademicki do tego wyznaczony.
2. Zajęcia praktyczne są formą prowadzenia zajęć dydaktycznych w przypadku następujących przedmiotów/modułów:
 - 2) na kierunku pielęgniarstwo:
 - a) Podstawy pielęgniarstwa,
 - b) Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne,
 - c) Promocja zdrowia,
 - d) Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne,
 - e) Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne,
 - f) Podstawowa opieka zdrowotna,
 - g) Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne,
 - h) Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne,

- i) Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne,
 - j) Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne,
 - k) Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia,
 - l) Opieka paliatywna,
 - m) Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej;
- 3) na kierunku położnictwo:
- a) Podstawy opieki położniczej,
 - b) Położnictwo i opieka położnicza,
 - c) Techniki położnicze i prowadzenie porodu,
 - d) Neonatologia i opieka neonatologiczna,
 - e) Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne,
 - f) Podstawowa opieka zdrowotna, Promocja zdrowia, Chirurgia,
 - g) Choroby wewnętrzne, Psychiatria,
 - h) Ginekologia i opieka ginekologiczna,
 - i) Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii,
 - j) Anestezjologia i stany zagrożenia życia.

§ 12

1. Warunkiem zaliczenia zajęć praktycznych i praktyki zawodowej jest uzyskanie przez studenta pozytywnej oceny końcowej, na którą składa się:
 - 1) zaliczenie umiejętności zawodowych zgodnie z wykazem zawartym w „Dzienniku umiejętności”;
 - 2) przejawianie właściwej postawy zawodowej;
 - 3) wykazanie się znajomością treści teoretycznych związanych z realizacją zajęć praktycznych i praktyk zawodowych;
 - 4) przedłożenie obowiązującej dokumentacji przebiegu zajęć.
2. Zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych dokonuje kierownik przedmiotu poprzez wpisanie oceny w indeksie elektronicznym na podstawie dokumentacji przebiegu zajęć.
3. Brak zaliczenia zajęć realizowanych w pracowniach umiejętności w zakresie Podstaw pielęgniarstwa/Podstaw opieki położniczej uniemożliwia przystąpienie do realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w zakresie Podstaw pielęgniarstwa/Podstaw opieki położniczej oraz kontynuowanie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w pozostałych zakresach.
4. Zaliczenie zajęć praktycznych jest warunkiem uzyskania zaliczenia danego przedmiotu.
5. Zaliczenie praktyk zawodowych jest warunkiem zaliczenia semestru, w ramach którego odbywały się zajęcia. W przypadku niezaliczenia praktyk zawodowych student może ubiegać się o warunkowe zaliczenie semestru lub powtarzanie semestru na zasadach określonych w Regulaminie studiów.

§ 13

1. Wymagana jest 100% frekwencja studenta na zajęciach praktycznych i praktyce zawodowej, a możliwość odrabiania nieobecności jest możliwa tylko wtedy, gdy jest to przewidziane w sylabusie.
2. W przypadku nieobecności student zobowiązany jest przedstawić zaświadczenie lekarskie w uzasadnionych przypadkach – inne pisemne usprawiedliwienie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia ustąpienia okoliczności będących przyczyną nieobecności.
3. Na tej podstawie kierownik przedmiotu ustala termin odrabiania zajęć i wyznacza

- nauczyciela akademickiego, pod opieką którego będą realizowane efekty uczenia się.
4. Następnie student składa podanie do dyrekcji placówki ochrony zdrowia o możliwość odrabiania zajęć w ustalonym terminie z wyznaczonym nauczycielem akademickim. Jeżeli student nie pojawi się w ustalonym terminie bez uzasadnionej przyczyny, traci prawo do odrobienia tych zajęć.
 5. Po zrealizowaniu zajęć student zobowiązany jest niezwłocznie przekazać uzupełnioną kartę odpracowania kierownikowi przedmiotu.

Postanowienia końcowe

§ 14

Decyzje w sprawie nieuregulowanych powyższymi przepisami lub Regulaminem studiów podejmuje Prodziekan ds. Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa.